Komisijas paziņojums, kas saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2003 27. panta 4. punktu publicēts lietā AT.40153 – LLR piemērošana e-grāmatām un saistīti jautājumi

(2017/C 26/02)

1. IEVADS

1. Ja Komisija plāno pieņemt lēmumu, ar ko pieprasa pārkāpuma izbeigšanu, un iesaistītās personas piedāvā uzņemties saistības, ar kurām tiek kliedētas bažas, ko Komisija paudusi savā sākotnējā novērtējumā, tad saskaņā ar 9. pantu Padomes 2002. gada 16. decembra Regulā (EK) Nr. 1/2003 par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti Līguma 81. un 82. pantā ([1]), Komisija var ar lēmumu padarīt šīs saistības attiecīgajiem uzņēmumiem saistošas. Šādu lēmumu var pieņemt uz noteiktu laiku, un tajā secina, ka Komisijas rīcībai vairs nav pamata.

2. Saskaņā ar minētās regulas 27. panta 4. punktu Komisijai ir jāpublicē īss lietas kopsavilkums un saistību galvenais saturs. Ieinteresētās personas savus apsvērumus var iesniegt Komisijas noteiktajā termiņā.

2. LIETAS KOPSAVILKUMS

3. Komisija 2016. gada 9. decembrī pieņēma sākotnējo novērtējumu Regulas (EK) Nr. 1/2003 9. panta 1. punkta nozīmē par iespējamajiem pārkāpumiem, ko attiecībā uz e-grāmatu izplatīšanu patērētājiem EEZ mazumtirdzniecības nolūkā izdarījis uzņēmums *Amazon.com Inc.* un saistītie uzņēmumi, tostarp *Amazon EU S.à.r.l.*, *Amazon Media EU S.à.r.l.* un *Amazon Digital Services Inc.* (turpmāk kopā "*Amazon*").

4. Saskaņā ar sākotnējo novērtējumu *Amazon*, iespējams, ieņem dominējošu stāvokli konkrētajos tirgos, kas aptver e-grāmatu angļu un vācu valodā izplatīšanu patērētājiem EEZ mazumtirdzniecības nolūkā. Sākotnējā novērtējumā Komisija pauda bažas, ka *Amazon*, iespējams, ir ļaunprātīgi izmantojis savu potenciāli dominējošo stāvokli un tādējādi pārkāpis Līguma 102. pantu un EEZ līguma 54. pantu, pieprasot, lai e-grāmatu piegādātāji ([2]) i) paziņotu *Amazon*, ja tie citur piedāvā izdevīgākus vai savādākus noteikumus, un/vai ii) nodrošinātu *Amazon* noteikumus, kas ir tieši vai netieši atkarīgi no citam e-grāmatu mazumtirgotājam ([3]) piedāvātajiem noteikumiem (turpmāk kopā dēvēti "paritātes klauzulas"). Komisijas sākotnēji paustās bažas attiecas uz turpmākajos punktos minētajām paritātes klauzulām.

5. Klauzulas, saskaņā ar kurām e-grāmatu piegādātājam jāpaziņo un jāpiedāvā *Amazon* noteikumi, kas attiecas uz e-grāmatu izplatīšanu saskaņā ar konkrētu darījumdarbības modeli, ja šis e-grāmatu piegādātājs saskaņā ar minēto darījumdarbības modeli izplata e-grāmatas ar citu e-grāmatu mazumtirgotāju nekā *Amazon* starpniecību ("darījumdarbības modeļu paritāte").

6. Klauzulas, saskaņā ar kurām e-grāmatu piegādātājam jānodrošina *Amazon* i) konkrēta e-grāmata noteiktā teritorijā un/vai noteiktā datumā un laikā, ja šis e-grāmatu piegādātājs minēto e-grāmatu izplata citiem e-grāmatu mazumtirgotājiem nekā *Amazon* ("izvēles paritāte"), un/vai ii) visas iezīmes, funkcijas, lietošanas noteikumi, elementi vai saturs attiecībā uz vienu vai vairākām e-grāmatām, ja šis e-grāmatu piegādātājs minētās iezīmes, funkcijas, lietošanas noteikumus, elementus vai saturu attiecībā uz konkrēto e-grāmatu nodrošinājis ar citu e-grāmatu mazumtirgotāju nekā *Amazon* starpniecību ("iezīmju paritāte").

([1]) OV L 1, 4.1.2003., 1. lpp. No 2009. gada 1. decembra EK līguma 81. un 82. pants kļuva par attiecīgi LESD 101. un 102. pantu. Abi noteikumu kopumi būtībā ir identiski. Šajā paziņojumā atsauces uz LESD 101. un 102. pantu vajadzības gadījumā jāsaprot kā atsauces uz EK līguma 81. un 82. pantu.

([2]) Ar terminu "e-grāmatu piegādātājs" ir apzīmēti visi subjekti, kuriem ir nepieciešamās tiesības e-grāmatu licencēšanai e-grāmatu mazumtirgotājiem vai e-grāmatu tiešai pārdošanai patērētājiem. Tādējādi termins "e-grāmatu piegādātājs" ietver e-grāmatu izdevējus un atsevišķus starpniekus (piemēram, vairumtirgotājus vai agregatorus).

([3]) Termins "e-grāmatu mazumtirgotājs" šajā dokumentā nozīmē visas personas vai subjektus, kas likumīgi pārdod (vai vēlas likumīgi pārdot) e-grāmatas patērētājiem vienā vai vairākās EEZ valstīs vai ar kura starpniecību e-grāmatu piegādātājs saskaņā ar pārstāvības līgumu pārdod e-grāmatas patērētājiem vienā vai vairākās EEZ valstīs. E-grāmatu piegādātājs ir uzskatāms par e-grāmatu mazumtirgotāju, ja tas pārdod e-grāmatas tieši patērētājiem vai pārdod e-grāmatas ar pārstāvja starpniecību saskaņā ar pārstāvības līgumu.

7. Klauzulas, saskaņā ar kurām i) e-grāmatu piegādātājam jāpiedāvā *Amazon* pārstāvja cena, kas noteiktā veidā atkarīga no pārstāvja cenas, ko e-grāmatu piegādātājs noteicis (vai ko e-grāmatu mazumtirgotājs piemēro) citiem e-grāmatu mazumtirgotājiem nekā *Amazon*, vai no tālākpārdevēja cenām, ko patērētājiem piemēro citi e-grāmatu mazumtirgotāji nekā *Amazon* ("pārstāvja cenu paritāte"), un/vai ii) e-grāmatu piegādātājam jāpiedāvā *Amazon* pārstāvja kampaņas cena, vairumtirdzniecības kampaņas cena vai kampaņas saturs, ja e-grāmatu piegādātājs piedāvā pārstāvja/vairumtirdzniecības kampaņas cenu vai kampaņas saturu ar citu e-grāmatu mazumtirgotāju nekā *Amazon* starpniecību ("kampaņu paritāte"), un/vai iii) tiek paredzēts kredītpunktu fonds, kuru *Amazon* var izmantot pēc saviem ieskatiem, lai noteiktu atlaides no pārstāvja cenām attiecībā uz jebkuru e-grāmatu, ko minētais e-grāmatu piegādātājs piegādā *Amazon*. Fonda vērtību aprēķina, balstoties uz starpību starp pārstāvja cenām, ko e-grāmatu piegādātājs par savām grāmatām noteicis *Amazon*, un minēto e-grāmatu pārstāvja cenām vai tālākpārdošanas cenām, kuras noteiktas citiem e-grāmatu mazumtirgotājiem. E-grāmatu piegādātāja ieņēmumus un *Amazon* komisijas maksu aprēķina, balstoties uz pārstāvja cenu, ieskaitot atlaides ("atlaižu fonda noteikumi").

8. Klauzulas, saskaņā ar kurām e-grāmatu piegādātājam jāpiedāvā *Amazon* vairumtirdzniecības cena, kas noteiktā veidā atkarīga no vairumtirdzniecības/pārstāvja cenas, ko e-grāmatu piegādātājs piedāvā citiem e-grāmatu mazumtirgotājiem nekā *Amazon*, vai no tālākpārdevēja cenas, ko patērētājiem piemēro citi e-grāmatu mazumtirgotāji nekā *Amazon* ("vairumtirdzniecības cenu paritāte").

9. Klauzulas, saskaņā ar kurām e-grāmatu piegādātājam jāpaziņo *Amazon*, ja tas citiem e-grāmatu mazumtirgotājiem nekā *Amazon* piedāvā atšķirīgus alternatīvus darījumdarbības modeļus, e-grāmatas, pieejamības datumus, iezīmes, kampaņas vai zemākas vairumtirdzniecības un pārstāvja cenas ("paziņošanas noteikumi").

10. Sākotnējā novērtējumā Komisija pauda sākotnējo viedokli, ka darījumdarbības modeļu paritāte un attiecīgie paziņošanas noteikumi, iespējams, var i) samazināt e-grāmatu piegādātāju stimulus atbalstīt jaunus un novatoriskus alternatīvus darījumdarbības modeļus un ieguldīt tajos, ii) samazināt *Amazon* konkurentu spēju un stimulus attīstīties un diferencēt savu piedāvājumu ar šādiem darījumdarbības modeļiem, iii) aizkavēt e-grāmatu mazumtirgotāju ienākšanu tirgū un/vai darbības izvēršanu, līdz ar to iespējami vājinot konkurenci e-grāmatu izplatīšanas jomā un vēl nostiprinot *Amazon* jau tā potenciāli dominējošo stāvokli.

11. Turklāt izvēles paritāte un iezīmju paritāte, iespējams, var i) samazināt e-grāmatu piegādātāju un e-grāmatu mazumtirgotāju stimulus sagatavot e-grāmatas, kas nav tādas e-grāmatas, kurās pārsvarā ir teksts, un kavēt e-grāmatu mazumtirgotāju diferenciāciju, tādējādi potenciāli vājinot konkurenci e-grāmatu izplatīšanas jomā, un ii) līdz ar e-grāmatu mazumtirgotāju e-grāmatu piedāvājuma diferenciācijas ierobežošanu vājināt konkurenci starp e-grāmatu mazumtirgotājiem un aizkavēt to ienākšanu tirgū un/vai darbības izvēršanu, kā rezultātā var paaugstināties cenas un sarukt patērētāju izvēles iespējas.

12. Turklāt pārstāvja cenu paritāte, kampaņu paritāte, atlaižu fonda noteikumi un attiecīgie paziņošanas noteikumi (apvienojumā ar *Amazon* tiekšanos panākt mazumtirdzniecības cenu paritāti), iespējams, var i) aizkavēt e-grāmatu mazumtirgotāju ienākšanu tirgū vai darbības izvēršanu, tādējādi nostiprinot *Amazon* potenciāli dominējošo stāvokli, un ii) dot *Amazon* iespēju samazināt konkurenci starp e-grāmatu mazumtirgotājiem un tādējādi panākt augstāku komisijas maksu no e-grāmatu mazumtirgotājiem, kas galu galā varētu izraisīt e-grāmatu mazumtirdzniecības cenu paaugstināšanos.

13. Visbeidzot, vairumtirdzniecības cenu paritāte, iespējams, var i) aizkavēt e-grāmatu mazumtirgotāju ienākšanu konkrētajos tirgos un darbības izvēršanu, patērētājiem piedāvājot zemākas e-grāmatu mazumtirdzniecības cenas nekā *Amazon*, un ii) pastiprināt izvēles paritātes potenciālo ietekmi, jo nodrošinātu, ka gadījumos, kad e-grāmatu piegādātāji izvēlas nepiedāvāt *Amazon* konkrētu e-grāmatu, tam e-grāmatas būtu pieejamas ar visizdevīgākajiem vairumtirdzniecības noteikumiem.

14. Sākotnējā novērtējumā bija paustas Komisijas bažas, ka visas iepriekš aprakstītās paritātes klauzulas kā tādas ir uzskatāmas par potenciālu *Amazon* dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu konkrētajos EEZ tirgos. Turklāt Komisijas sākotnējais viedoklis ir tāds, ka dažādo ar cenām saistīto klauzulu (t. i., pārstāvja cenu klauzulas, atlaižu fonda noteikumu, kampaņu paritātes, vairumtirdzniecības cenu paritātes un pārstāvja komisijas maksu paritātes ([1])), ar cenām nesaistīto klauzulu (t. i., darījumdarbības modeļu paritātes, izvēles paritātes un iezīmju paritātes) un paziņošanas noteikumu apvienojums, visticamāk, pastiprinātu atsevišķo paritātes klauzulu iespējamo negatīvo ietekmi uz konkurenci.

([1]) Pārstāvja komisijas maksu paritāte ir klauzula, saskaņā ar kuru e-grāmatu piegādātājam jānodrošina *Amazon* komisijas maksa, kas noteiktā veidā atkarīga no pārstāvja komisijas maksas, ko e-grāmatu piegādātājs saskaņā ar pārstāvības līgumu nodrošina citiem e-grāmatu mazumtirgotājiem nekā *Amazon*.

3. PIEDĀVĀTO SAISTĪBU GALVENAIS SATURS

15. *Amazon* nepiekrīt Komisijas sākotnējam novērtējumam. Tomēr, lai kliedētu Komisijas bažas par konkurenci, uzņēmums piedāvāja uzņemties saistības saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1/2003 9. pantu. Saistību galvenie elementi ir šādi:

a) *Amazon* nepiemēros un citādi neizmantos darījumdarbības modeļu paritāti, pārstāvja komisijas maksu paritāti, pārstāvja cenu paritāti, iezīmju paritāti, kampaņu paritāti, izvēles paritāti, vairumtirdzniecības cenu paritāti un paziņošanas noteikumus, kas ietverti starp *Amazon* un e-grāmatu piegādātājiem noslēgtajos līgumos par e-grāmatu pārdošanu patērētājiem EEZ. *Amazon* ikvienam no šiem e-grāmatu piegādātājiem paziņos, ka tas vairs nepiemēros minētos noteikumus;

b) ikvienam e-grāmatu piegādātājam, kura līgumā par e-grāmatu pārdošanu patērētājiem EEZ ir ietverts pašlaik spēkā esošs atlaižu fonda noteikums, *Amazon* piedāvās iespēju jebkura iemesla dēļ izbeigt līgumu, par to rakstveidā paziņojot 120 dienas iepriekš;

c) *Amazon* nevienā jaunā e-grāmatu līgumā ar e-grāmatu piegādātājiem neiekļaus ar cenām saistītas paritātes klauzulas, ar cenām nesaistītas paritātes klauzulas un paziņošanas noteikumus.

d) Saistības būs spēkā piecus gadus no dienas, kad *Amazon* saņems paziņojumu par Komisijas lēmumu saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1/2003 9. pantu. *Amazon* apņemas iecelt uzraudzības pilnvarnieku, kas uzraudzīs *Amazon* rīcības atbilstību saistībām.

16. Saistību pilns teksts angļu valodā ir publicēts Konkurences ģenerāldirektorāta tīmekļa vietnē:

http://ec.europa.eu/competition/index_en.html

4. AICINĀJUMS IESNIEGT PIEZĪMES

17. Ievērojot tirgus pārbaudes rezultātus, Komisija plāno pieņemt lēmumu saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1/2003 9. panta 1. punktu, ar ko iepriekš kopsavilkuma veidā sniegtās un Konkurences ģenerāldirektorāta tīmekļa vietnē publicētās saistības atzīst par saistošām.

18. Komisija saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1/2003 27. panta 4. punktu aicina ieinteresētās trešās personas iesniegt savus apsvērumus par ierosinātajām saistībām. Apsvērumiem jānonāk Komisijā ne vēlāk kā viena mēneša laikā no šā paziņojuma publicēšanas dienas. Ieinteresētās trešās personas tiek lūgtas iesniegt arī savu piezīmju nekonfidenciālu versiju, kurā informācija, ko tās uzskata par komercnoslēpumiem un cita veida konfidenciālu informāciju, ir svītrota un attiecīgi aizstāta ar nekonfidenciālu kopsavilkumu vai ar vārdiem "komercnoslēpumi" vai "konfidenciāli".

19. Atbildes un piezīmes vēlams pamatot un minēt tajās attiecīgos faktus. Ja konstatējat kādas problēmas saistībā ar kādu ierosināto saistību daļu, lūdzam ierosināt iespējamo risinājumu.

20. Apsvērumus Komisijai ar atsauces numuru AT.40153 – *E-book MFNs and related matters* var nosūtīt pa e-pastu (COMP-GREFFE-ANTITRUST@ec.europa.eu), pa faksu (+32 22950128) vai pa pastu uz šādu adresi:

European Commission
Directorate-General for Competition
Antitrust Registry
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË